

Yusuf - (Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" Romanı) İçeride dönük

Karakter Yusuf ailesini dokuz yaşında iken feci bir şekilde kaybeden psikolojisi kısmen bozulmuş, çevresine güven duymayan, asosyal, sert, acımasız ve gücü fiziki kullanan bir karakterdir. Eğitim almayı reddeden Yusuf, oldukça yabani ve gururlu biridir. Muazzez'i sevdiğini dahi çok zor belli eden, içini pek kolay dökemeyen biridir. Kayınpederi olan Kaymakam'ın vefatının ardından ikinci bir yıkım yaşayan Yusuf, küçük bir oyunla uzak bir yere göreve gider. Akli başına gelip döndüğünde ise eşini annesinin hazırladığı ev davetinde başka bir adamla görünce çılgın döner ve bir anlık cinnetle herkesi öldürür.

Aktiviteler Yusuf, kaymakam beyin evine ilk geldiği günlerde kimseyle konuşmaz hatta eğer bir işi yoksa pencereden uzaklara derin derin dalar. Okula gitmeyi reddeden Yusuf bunun yerine evde Şahinde yoksa Muazzez'e bakıcılık ederek zaman geçirir. Kendi halinde büyüyen Yusuf, bağdaki ağaçların altında yatarak, dolaşarak veya bir iki arkadaş varsa oynamakla geçer. Büyüdükçe zeytinlikteki ağaçların toplanmasına, bahçe sürülmesine yardım eder. Eskiden çeşme başında yaşadıklarını özlemle anımsar. Şehir hayatına bir türlü adapte olamayan Yusuf'un kavga çıkardığı da çok görülür. En iyi arkadaşı olan Kazım ile meyvelik bahçelerinde buluşurlar. Büyüyüp evlendikten sonra ise hükümette çalışmaya başlar.

ÖRNEK ANILAR

Donuk Daha hayatının başında hayatla tanıştığı için her şeye oldukça hazırlıklıdır. Zira Yusuf sonunda karısının istemeden ölümüne sebep olduğunda da yine donuk mizacı ile karısını gömerek gider. Hayatta mutlu olmayı hayatın geldiği gibi kabul etmeye, düz ve sıradan olmaya bağlayan Yusuf'un yaşadığı acılara takındığı hissiz ve donuk duruşu da bu yüzdendir: "Hakikaten hiç kimse bu çocuğun şimdiye kadar herhangi bir münasebetle, herhangi bir hissi tezahür gösterdiğini görmemişti."

Yabani / Soğuk Toplum düzenine yabancısıdır, yabaniliği de bu yabancılığı aşmasına engel olur ve Yusuf kentteki toplumsal yaşama ayak uydurmakta çok zorlanır. Toplum içinde aradığı yeri bulamaz ve bu onu mutsuzluğa sürükler, kendini yalnız hisseder ve insanlara soğuk davranır. Yalnızlığına dair kendisiyle iç hesaplaşmalar yaşar: "...Düşüncelerini hangi istikamete koşturursa koştursun, karşısına kimse çıkmıyordu. Şu anda bu koskoca dünya üzerinde kendisini düşünen bir tek kişi bile mevcut olmadığına o kadar emniyeti vardı ki, acı bir kabadayılıkla kendisi de hiç kimseyi düşünülmeyle layık bulmuyor; fakat bundan, sebebini anlayamadığı bir üzüntü duyuyordu..."

Asosyal Kasaba hayatında kendini bir yere koyamayan Yusuf, insan içine çıkmak istemediği gibi bir de kendini boğuluyormuş gibi hisseder. Kaymakam kendisini işe koyduktan sonra daha çok toplumla haşır neşir olması gereken Yusuf aksine kendini daha kötü hissederek kaçmak ister. Zamanında okulu da istemeyen karakter için bulunduğu ortam yadırganası bir yerdir. Kaymakam'ın koyduğu hükümet odasında başı dönen ne yapacağını bilmeyen Yusuf tedirgin hisseder: "Korkuyla etrafına bakındı ve avcundakileri sımsıkı tuttu. Bu odada her şey ona, bilmediği bir dinin mabedine giren bir adam gibi, anlaşılmaz ve korkunç görünüyordu."

Erdemli/ Metanetli Anne ve babası eşkıyalar tarafından gözleri önünde öldürülen Yusuf yaşadığı korkunç olaydan sonra dahi soğukkanlılığını koruyarak erdemli ve metanetli bir kişilik sergiler. Hatta etrafındaki insanlar onun bu soğukkanlı tavırları karşısında şaşkınlıklarını gizleyemezler: "Doktor, ölümlerin üstüne yorgani tekrar çekerek çocuğun yanına geldi, kopuk parmağı tamamen kesti ve eli yıkamaya, sarmaya başladı. Çocuk bu esnada hayret veren bir itidal ve lakaytlık gösteriyor, yalnız ara sıra şiddetle dişlerini sıkıyor ve sapsarı kesiliyordu. Bu dayanılmaz acı hamlelerinden sonra, sanki zaafını göstermiş olmaktan ve siyah gözlerini nemleyen yaşlardan utanmış gibi, soluk ve çok ince dudaklarına bir tebessüm geliyordu."

Kavgacı/ Güçlü Zayıf görüntüsüne rağmen kuvvetli bir yapıda olan Yusuf, kendisiyle alay etmek veya onu kızdırmak isteyen çocukların hakkından, kendinden umulmadık hareketler sergileyerek gelmeyi başarır. Bu nedenle de gücünü kullanmaktan, kavga etmekten çekinmez: "Görenler, onun kendisinden daha büyük birkaç çocuğu bile yıldırabileceğine imkân vermezlerdi. Hâlbuki mahalle kavgalarında, her zaman karışmasa bile, karıştığı zamanlar, daima baş olur ve dört beş kişiye karşı kordu."

Gururlu Anne ve babasının ölümünden sonra Yusuf, kendisine sahip çıkan Kaymakam Selahattin Bey'in yanında güvendedir ancak kendisini bir o kadar da özgürlüğünden mahrum hisseder. Dik başlı ve bildiğinden şaşmaz bir karaktere sahip olmasına rağmen, kendi hayatı ile ilgili önemli kararları kendi vermek konusunda hür olmadığını düşünür. Ama o, içinde bulunduğu bu duruma rağmen kendisini büyüten, ona sahip çıkan Kaymakam Bey'e asla nankörlük etmek istemediği için Muazzez'e olan sevdasını dile getirmekte zorlanır: "...Hayatta hiçbir şey ona kıymetli görünmemiş, peşinden koşmak, erişmek, sahip olmak arzusunu vermemişti. ...Şimdi ilk defa bir şey istiyor, hem de korkunç bir şiddetle istiyordu. Fakat niçin bu istek bir imkânsızlıkla beraber gelmişti? ..."

Yabancılaşmış Eskiden yakın arkadaşı olan İhsan ile karşılaştığında uzun zamandır görüşmemenin verdiği açığı kapatmaya çalışan arkadaşını geçiştiren Yusuf pek bir şey hissedemez. İhsan'la sohbet bitip ayrıldıklarında arkasından çocukluk hatıralarının dahi artık ona haz vermediğini düşünür ve kendini Edremit'e hatta hiçbir yere ait olarak görmez: "Bir müddet daha düşününce dünyada da hiçbir yere bağlı olmadığını hissetti ve içten içe bu kadar yabancı olduğu bu hayatta kendisini birçok kayıtların kuşatmasına, ondan istediği gibi hareket imkânlarını almasına müthiş içerledi."